

Evoluția pieței: Aeronave și părți (CN 88) — 2015–2025

Introducere

Prezentul raport analizează evoluția schimburilor comerciale ale Uniunii Europene cu țările din afara UE pentru produsele de la capitolul 88 din Nomenclatura Combinată („Vehicule aeriene, nave spațiale și părți ale acestora”) în intervalul 2015–2025. Datele provin din dashboard-ul Comisiei Europene, care oferă o imagine agregată a exporturilor, importurilor, partenerilor și structurii pe subcapitole. Sunt evidențiate principalele tendințe, șocurile înregistrate și transformarea compoziției comerțului.

1. De la surplus robust la echilibru fragil: dinamica agregată a comerțului UE cu aeronave și părți

Exporturile își revin peste nivelul pre-pandemic, însă importurile cresc într-un ritm superior

În 2015, exporturile extra-UE de aeronave și părți însumau 67,5 mld. EUR, iar importurile 30,3 mld. EUR, generând un excedent de 37,2 mld. EUR. Pandemia a contractat sever ambele fluxuri: în 2020 exporturile au scăzut până la 45,5 mld. EUR, iar importurile la 24,6 mld. EUR. Redresarea a fost inegală. În 2025, exporturile au atins 75,3 mld. EUR (+11,5 % față de 2015), însă importurile au avansat mult mai rapid, până la 45,1 mld. EUR (+48,7 %). Această dinamică a comprimat excedentul comercial la 30,2 mld. EUR, o reducere de 18,8 % față de 2015. (Datele agregate ale comerțului)

O divergență structurală între cantități și prețuri: UE exportă mai mult și mai ieftin, dar importă mai puțin și mai scump

Analiza volumelor și a prețurilor unitare relevă o dihotomie pregnantă. Cantitatea exportată a crescut cu 50,3 % (de la 97.610 unități în 2015 la 146.660 unități în 2025), în timp ce prețul mediu la export a scăzut cu 28,6 % (de la 691.087 EUR la 493.202 EUR pe unitate). În același timp, cantitatea importată s-a redus cu 20,9 % (de la 104.056 unități la 82.343 unități), dar prețul unitar al importurilor a urcat dramatic, cu 84,2 % (de la 291.326 EUR la 536.619 EUR). UE a intrat, așadar, într-un regim de cantități mari și prețuri mici la export și de volume reduse și prețuri mari la import, un semnal al unei posibile degradări a mixului de produse exportate și al unei sofisticări crescute a celor importate.

Soldul comercial se erodează, pierzând aproape o cincime din valoare

Efectul conjugat al evoluției divergente a prețurilor și al creșterii mai rapide a importurilor a redus soldul pozitiv al UE de la 37,2 mld. EUR (2015) la 30,2 mld. EUR (2025). Deși excedentul rămâne considerabil, tendința descrescătoare este clară și reflectă o schimbare de poziționare a industriei europene: cererea internă (sau intra-UE) de aeronave și componente de înaltă valoare provenite din afara UE a crescut, iar exporturile au încorporat o pondere mai mare de produse cu valoare unitară mai redusă, pe fondul expansiunii dronelor și a pieselor.

2. Parteneri în mișcare: reorientarea geografică a schimburilor

Statele Unite rămân piața dominantă, dar concentrarea generală scade

Statele Unite se mențin principalul partener atât la export, cât și la import. În 2025, exporturile către SUA au fost de 13,9 mld. EUR (față de 14,6 mld. EUR în 2015, -5,2 %), iar importurile de 24,8 mld. EUR (18,3 mld. EUR în 2015, +35,4 %). Cu toate acestea, indicele concentrării (HHI) a scăzut cu 13,3 % la import (de la 4.249 la 3.683) și cu 12,1 % la export (de la 931 la 819), semn că baza de parteneri s-a diversificat. (Partenerii comerciali, Concentrația)

China și India, motoarele creșterii, transformă balanța pe relațiile extra-europene

Partenerii asiatici au cunoscut expansiuni spectaculoase:

- Importurile din China au explodat de la 0,37 mld. EUR la 2,6 mld. EUR (+590,0 %), un ritm care semnalează atât o mai mare prezență a producătorilor chinezi de piese și drone, cât și o creștere accentuată a prețurilor de import (un șoc de preț de +108,9 % a fost detectat în 2019).
- Exporturile către India au urcat de la 1,1 mld. EUR la 4,7 mld. EUR (+323,0 %), devansând parteneri tradiționali precum Emiratele Arabe Unite (ale căror achiziții au scăzut cu 28,4 %, la 5,0 mld. EUR) și devenind a doua piață de destinație ca importanță din afara SUA și Chinei.

Comerțul „nespecificat” explodează, sugerând intensificarea livrărilor cu caracter militar

Tranzacțiile cu „Țări și teritorii nespecificate din motive comerciale sau militare” au înregistrat creșteri abrupte. Importurile din această categorie au trecut de la 0,07 mld. EUR (2015) la 1,9 mld. EUR (2025, +2.741,7 %), iar exporturile de la 51 mil. EUR la 4,6 mld. EUR (+8.860,9 %). O asemenea dinamică este consecventă cu livrările de echipamente militare și cu transferurile care, din motive de securitate, nu sunt atribuite unor parteneri concreți. Aceasta constituie una dintre cele mai importante mutații ale peisajului comercial al capitolului 88.

Sancțiunile opresc complet exporturile de aeronave către Rusia

Un șoc de ofertă bine delimitat este cel al Rusiei. Cantitățile exportate s-au prăbușit de la o medie de 1.798 unități/an în perioada 2015–2022 la 1,1 unități în 2023–2025 (–99,9 %), prețul unitar rezidual coborând la o treime din media istorică. Începând din 2024, exporturile au devenit zero, reflectând sancțiunile stricte impuse după invazia Ucrainei. (Șocurile de ofertă)

3. Structura produselor: dronele și piesele rescriu profilul comerțului

Aeronavele cu motor (8802) domină valoric, dar creșterea este modestă

Subcapitolul 8802 (aeronave cu motor, nave spațiale) rămâne coloana vertebrală a comerțului. La export, valoarea a stagnat între 54,1 mld. EUR (2015) și 54,5 mld. EUR (2025), cu o contracție severă în 2020 (32,6 mld. EUR). La import, valoarea s-a dublat practic, de la 13,6 mld. EUR la 26,1 mld. EUR, ceea ce explică, în mare parte, erodarea excedentului. Astfel, deși aeronavele complete rămân cele mai scumpe produse, impulsul de creștere al importurilor este mult mai puternic. (Comparație segmente)

Componentele (8807) devin un pilon în expansiune rapidă

Subcapitolul 8807 (părți ale aeronavelor și dronelor), introdus în nomenclatură din 2022, a căpătat rapid importanță. În 2025, exporturile de părți au atins 14,9 mld. EUR, iar importurile 15,0 mld. EUR, contribuind substanțial la egalizarea fluxurilor. Creșterea comerțului cu componente indică o integrare tot mai adâncă a lanțurilor globale de aprovizionare și o specializare pe mentenanță și subansamble.

Dronele (8806): o explozie cantitativă în 2025 modifică radical datele exporturilor

Cel mai spectaculos fenomen este evoluția vehiculelor aeriene fără pilot (8806), de asemenea evidențiate distinct abia din 2022. Dacă la import cantitatea a crescut gradual (de la 1.370 unități în 2022 la 3.397 în 2025, cu un preț stabil în jurul a 400 mii EUR), la export s-a produs un adevărat șoc cantitativ în 2025. După trei ani cu volume sub 1.000 de unități și prețuri medii de peste 500 mii EUR, în 2025 s-au exportat 52.900 de unități, ceea ce a prăbușit prețul unitar la doar 26,9 mii EUR. Această explozie a fost responsabilă pentru cea mai mare parte a creșterii cantității totale exportate (+71 % față de 2024) și a fost concentrată, în bună măsură, pe relația cu Elveția, unde cantitatea exportată a sărit de la 1.331 la 53.303 unități. Datele sugerează un val de drone civile de valoare redusă, probabil destinate consumului sau reexportului, care a modificat fundamental profilul cantitativ al comerțului UE cu aeronave. (Volatilitatea pe parteneri, Șocurile de preț la export)

Concluzie

În perioada 2015–2025, comerțul UE cu aeronave, nave spațiale și părți ale acestora a trecut printr-o transformare profundă. Excedentul comercial istoric s-a redus semnificativ, pe fondul unei creșteri accelerate a importurilor, mai ales din Statele Unite și China, și al unei compoziții a exporturilor tot mai orientate către produse cu valoare unitară mai mică (drone, piese). Din punct de vedere geografic, deși SUA rămân partenerul principal, diversificarea a avansat, India și tranzacțiile nespecificate (militare) câștigând teren rapid, în timp ce sancțiunile au eliminat complet fluxurile cu Rusia. Structural, codurile noi de drone (8806) și părți (8807) au devenit vectori majori ai comerțului, iar explozia exporturilor de drone din 2025 a bulversat indicatorii cantitativi. Aceste evoluții conturează o piață europeană a aeronavelor mai integrată global, mai orientată spre componente și drone, dar și mai expusă la șocuri de preț și la presiunea concurențială a producătorilor din afara UE.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.